

Відео Асистент
Арбітра (ВАА)
протокол

Протокол – принципи, практичні аспекти та процедури

Протокол ВАА, наскільки це можливо, відповідає принципам та філософії Правил Гри.

Застосування відео асистентів арбітрів (ВАА) дозволено лише за умови, що організатори матчу /змагання виконали вимоги протоколу ВАА, вимоги щодо застосування цієї системи (як це вказано у посібнику ВАА) і отримали письмовий дозвіл від IFAB та ФІФА.

1. Принципи

Застосування ВАА у футбольних матчах базується на певних принципах, які всі повинні бути дотримані у кожному матчі, в якому застосовується система ВАА.

1. Відео асистент арбітра (ВАА) є офіційною особою з незалежним доступом до відеоматеріалу повторів матчу і він може допомагати арбітру лише у випадках із явною та очевидною помилкою або у випадках із важливими непоміченими епізодами, що пов'язані із наступним:
  - a. **Гол /немає голу**
  - b. **Був /не був 11-метровий удар**
  - c. **Пряма червона картка** (але не через отримання другого попередження)
  - d. **Помилкова ідентифікація** (коли арбітр виносить попередження або вилучає не того гравця команди, що скоїла порушення)
2. Арбітр завжди повинен приймати рішення, тобто, арбітру не дозволяється не приймати рішення, а потім завдяки застосуванню ВАА прийняти його; рішення продовжити гру після ймовірного порушення може бути переглянуте.
3. Початкове рішення прийняте арбітром не буде змінюватись, за виключенням тих випадків, коли перегляд відео у явний спосіб вказуватиме на те, що рішення було явною та очевидною помилкою.

4. Тільки арбітр має право ініціювати перегляд; ВАА (та інші офіційні особи матчу) можуть лише рекомендувати арбітру перегляд.
5. Кінцеве рішення приймає завжди арбітр, чи то на підставі інформації отриманої від ВАА, чи то після перегляду на полі (ПНП).
6. Обмежень у часі із процесом перегляду (рішення) немає, оскільки точність є більш важливим фактором, ніж швидкість.
7. Гравці та офіційні представники команд не повинні обступати арбітра або намагатись вплинути на рішення, що переглядається, на процес перегляду або кінцеве рішення.
8. З метою гарантування прозорості, арбітр повинен залишатись в поле зору всіх під час процесу перегляду.
9. Якщо гра продовжувалась після епізоду, який потім переглядався, будь-які дисциплінарні заходи застосовані / дисциплінарні заходи, що повинні бути застосовані після епізоду, не відміняються, навіть якщо початкове рішення було змінено (за виключенням попередження/ вилучення за зрив або втручання у перспективну атаку або ЗОГМ (Зрив Очевидної Гольової Можливості)).
10. Якщо гру було зупинено та поновлено, арбітр не має право здійснювати перегляд, за виключенням випадку із помилковою ідентифікацією або із порушенням, що заслуговує на можливе вилучення, і яке пов'язане із агресивною поведінкою, плюванням, кусанням або застосуванням надзвичайно агресивного, образливого та/або лайливого жесту (-ів).
11. Проміжок часу гри до та після епізоду, який може бути переглянуто, визначено Правилами Гри та протоколом ВАА.
12. Через те, що ВАА автоматично здійснює перевірку кожної ситуації/ рішення, у тренерів та гравців немає потреби вимагати перегляд.

2. Вирішальні для матчу рішення/епізоди, що можуть бути переглянуті

Арбітр може отримувати допомогу від ВАА лише стосовно чотирьох категорій вирішальних для матчу рішень/епізодів. В усіх цих ситуаціях ВАА застосовується лише після того, як арбітр прийняв (первинне/ початкове) рішення (включаючи рішення продовжити гру), або у випадку, якщо було «пропущено» важливий епізод, тобто непомічений офіційними особами матчу.

Первинне рішення арбітра залишатиметься незмінним, за винятком випадків, коли мала місце явна та очевидна помилка (включаючи будь-яке рішення арбітра, що ґрунтується на інформації, яка була отримана від іншої офіційної особи матчу, наприклад, з поза грою).

Нижче наведені категорії рішень/епізодів, які можуть бути переглянуті у випадку ймовірної явної та очевидної помилки або у випадку важливого непоміченого епізоду:

а. Гол / немає голу

- Порушення з боку команди, що атакувала, під час підготовки до або під час взяття воріт (гра рукою, фол, поза грою тощо)
- вихід м'яча з гри до взяття воріт
- рішення був/не був гол
- порушення скоєне воротарем та/або гравцем, який виконує удар, при виконанні 11-метрового удару або порушення скоєне нападником або захисником, які безпосередньо беруть участь в ігрових діях, коли м'яч при виконанні 11-метрового удару відскакує від стійки, поперечини або воротаря

б. Був / не був 11-метровий удар

- Порушення з боку команди, що атакувала, у підготовчій фазі до епізоду із 11-метровим ударом (гра рукою, фол, поза грою тощо)
- м'яч вийшов з гри до інциденту
- місце порушення (всередині або поза межами штрафної площі)
- неправильно призначений 11-метровий удар
- порушення, що не карається 11-метровим ударом

с. Прямі червоні картки (але не через отримання другого попередження)

- ЗОГМ (особливо місце порушення та позиції інших гравців)
- серйозне ігрове порушення (або єдиноборство у нерозважливій манері)
- агресивна поведінка, кусання або плювання у іншу особу
- використання агресивних, образливих або лайливих жестів

д. Помилкова ідентифікація (червона або жовта картка)

Якщо арбітр карає за порушення і потім пред'являє не тому гравцю з команди, що скоїла порушення (що карається), жовту або червону картку, то особу порушника може бути переглянуто; а саме порушення не може бути переглянуто, за винятком випадків, коли це пов'язано із взяттям воріт, епізоду із 11-метровим ударом або червоною карткою.

3. Практичні питання

Застосування системи ВАА під час матчу передбачає дотримання наступних практичних умов:

- ВАА дивиться матч у Пункті Відео-Оператора (ПВО) і йому допомагає Помічник ВАА (ПВАА) і Оператор Повторів (ОП)
- в залежності від кількості камер (та інших аспектів) може бути застосовано більш, ніж один ПВАА та ОП
- Під час матчу вхід до ПВО або спілкування із ВАА/ПВАА/ОП дозволено лише уповноваженим на це особам
- ВАА має незалежний доступ до та контроль над переглядом відеоматеріалу повторів ТВ-трансляторів
- ВАА під'єднаний до системи зв'язку, що використовується офіційними особами матчу та може чути все, що вони говорять; ВАА може лише говорити з арбітром шляхом натискання відповідної кнопки (зادля запобігання відволікання арбітра розмовами, що ведуться у ПВО)
- Якщо ВАА зайнятий "перевіркою" або переглядом, ПВАА може спілкуватись з арбітром, особливо, якщо необхідно зупинити гру або забезпечити її непоновлення.
- Якщо арбітр вирішує прагнути відеоматеріал повтору, ВАА відбере найкращий кут (зйомки)/швидкість повтору; арбітр може звернутись із проханням надати інші/додаткові кути (зйомки)/швидкість (відеоматеріалу)

4. Процедури

Початкове рішення

- Арбітр ті інші офіційні особи матчу повинні завжди приймати початкове рішення (включаючи будь-які дисциплінарні санкції) так, начебто ВАА не існує (за винятком випадку із непоміченим епізодом)
- Арбітру ті іншим офіційним особам матчу не дозволено не приймати ніякого рішення, "оскільки це веде до слабкого/нерішучого виконання обов'язків," а також до надмірного збільшення кількості переглядів та значних проблем у випадку із відмовою техніки.
- Арбітр є єдиною особою, яка має право приймати кінцеве рішення; ВАА має такий самий статус, як і інші офіційні особи матчу і може лише допомагати арбітру.

- Дозволяється лише зробити паузу у подачі сигналу прапорцем/ свистком за наявності порушення у дуже явній ситуації, що пов'язана із атакою, - коли гравець ось-ось заб'є гол або він вбігає у/біжить в напрямку штрафної площі суперника
- Якщо при порушенні асистент арбітра робить паузу із подачею сигналу прапорцем, то він повинен підняти його, якщо команда, що атакувала, забиває гол, якщо призначається 11-метровий удар, штрафний/вільний удар, кутовий удар або вкидання, або якщо після завершення початкової атаки володіння м'ячем зберігається; в усіх інших ситуаціях, асистент арбітра приймає рішення чи піднімати чи ні прапорець в залежності від вимоги гри

Перевірка

- ВАА автоматично перевіряє відеоматеріал камер ТВ-транслятора на будь-яке можливе або існуюче взяття воріт, 11-метровий удар або рішення/епізоди із червоною карткою, або випадки із помилковою ідентифікацією, використовуючи різні кути зйомки камер та швидкості повторів
- ВАА має право перевірити змонтований відеоматеріал (повтору) на звичайній швидкості та/або в уповільненому режимі, але, в цілому, уповільнений режим повтору слід застосовувати лише для фактичних даних, наприклад, для визначення позиції/положення гравця/місця скоєння порушення, точки контакту при порушеннях із фізичним контактом та гри рукою, виходу м'яча з гри (включаючи визначення є/ немає голу); звичайну швидкість слід застосовувати для визначення інтенсивності порушення або для прийняття рішення при порушенні у вигляді гри рукою
- Якщо "перевірка" не вказує на явну та очевидну помилку або на важливий непомічений епізод, зазвичай, потреби у ВАА у спілкуванні з арбітром немає - існує мовчазна перевірка; проте, іноді, якщо ВАА підтверджує те, що ніякої "явної та очевидної помилки" або важливого непоміченого епізоду не сталося, - це допомагає арбітру/асистенту арбітра в управлінні гравцями/матчем
- Якщо для поновлення гри існує потреба у затримці для "перевірки", арбітр подає про це сигнал, тримаючи у явний спосіб палець у навушника/гарнітури та випростовуючи іншу руку; цей сигнал повинен демонструватись доти, доки перевірка не буде завершена, оскільки це вказує на те, що арбітр отримує інформацію (яка може надходити від ВАА або від іншої офіційної особи матчу)
- Якщо перевірка вказує на можливу явну та очевидну помилку або важливий непомічений епізод, ВАА повідомляє цю інформацію арбітру, який вже згодом сам прийме рішення чи ініціювати "перегляд", чи ні

Перегляд

- Арбітр може ініціювати перегляд через можливу явну та очевидну помилку або важливий непомічений епізод, якщо:
- ВАА (або інша офіційна особа матчу) рекомендує здійснити "перегляд"
- арбітр підозрює, що щось важливе залишилось непоміченим
- Якщо гру вже було зупинено, арбітр затримує її поновлення
- Якщо гру ще не було зупинено, арбітр зупиняє гру в наступний момент, коли м'яч вийде з гри у нейтральній зоні/ситуації (зазвичай, коли жодна з команд не здійснює атакувальні дії) та показує жест "ТВ"
- ВАА описує арбітру те, що можна побачити у ТВ повторах, і потім арбітр:
- показує жест "ТВ" (якщо він до цього ще не зробив цього) та прямує до площі перегляду для арбітра для перегляду змонтованого відеоматеріалу повтору - Перегляд На Полі (ПНП) - перш, ніж прийняти кінцеве рішення. Інші офіційні особи не переглядають змонтований відеоматеріал (повтору), за винятком виключних обставин, коли арбітр сам їх про таке не попросить

або

- приймає кінцеве рішення, що ґрунтується на власному сприйнятті арбітра та інформації від ВАА, та, коли це доцільно, від даних, наданих іншими офіційними особами матчу - "лише перегляд ВАА"
- В кінці кожного з процесів перегляду, арбітр повинен показати жест "ТВ" знову, після якого негайно повідомляється кінцеве рішення
- для суб'єктивних рішень, наприклад, щодо інтенсивності єдиноборства, що містило ігрове порушення (фол), втручання при поза грою, при оцінці критеріїв гри рукою (положення, намір тощо), часто є доцільним саме перегляд на полі (ПНП)
- Для фактичних рішень, наприклад, щодо місця скоєння порушення або положення гравця (поза грою), місця контакту (гра рукою/ігрове порушення (фол), місця знаходження (в межах або за межами штрафної площі) виходу м'яча з гри тощо, зазвичай, доцільним є застосування "лише перегляд ВАА", але перегляд на полі (ПНП) може бути застосованим і для фактичних рішень, якщо це допоможе управлінню гравцями/матчем або щоб "подати" рішення (наприклад, у ключовому вирішальному для матчу рішенні наприкінці матчу)
- Арбітр має право звернутись із проханням надати різні кути зйомки камер/режим швидкості повторів, але, в цілому, уповільнений режим повтору слід застосовувати лише для фактичних даних, наприклад, для визначення позиції/положення гравця/місця скоєння порушення, точки контакту при порушеннях із фізичним контактом та гри рукою, виходу м'яча з гри

(включаючи визначення є/немає голу); звичайну швидкість слід застосовувати для визначення інтенсивності порушення або для прийняття рішення при порушенні у вигляді гри рукою

- У випадку із рішеннями/епізодами, що пов'язані взяттям воріт, був/не був 11-метровий удар та червоними картками за зрив очевидної гольової можливості (ЗОГМ), може існувати необхідність у перегляді фази атаквальних дій, що безпосередньо призвели до рішення/епізоду; це може стосуватись і визначення того, як саме команда, що атакувала, заволоділа контролем над м'ячем у відкритій грі
- Правилами Гри не дозволено змінювати рішення щодо поновлення гри (кутові удари, вкидання тощо). якщо гру вже було поновлено, і таким чином вони не можуть бути переглянуті
- Якщо гру було зупинено та поновлено, арбітр має право здійснити перегляд і застосувати відповідну дисциплінарну санкцію лише у випадку із помилковою ідентифікацією або із порушенням, що заслуговує на можливе вилучення, і яке пов'язане із агресивною поведінкою, плюванням, кусанням або застосуванням надзвичайно агресивного, образливого та/або лайливого жесту (-ів).
- Процес перегляду повинен бути закінчений якомога скоріше/ ефективніше, але при цьому точність кінцевого рішення є більш важливим фактором, ніж швидкість. Через це, а також тому, що лише деякі ситуації є складними і містять декілька рішень/епізодів, які слід переглянути, не існує максимального крайнього строку, обмеження часу для здійснення перегляду

Кінцеве рішення

- Після завершення процесу перегляду, арбітр повинен показати жест "ТВ" та повідомити кінцеве рішення
- Потім, арбітр застосує/змінить/відмінить будь-яку дисциплінарну санкцію (у тих випадках, коли вона є доречною) та поновить гру у відповідності до Правил Гри

Гравці та офіційні представники команд

- Оскільки ВАА автоматично здійснює перевірку кожної ситуації/ епізоду, у тренерів та гравців немає потреби вимагати "**перевірки**" або "**перегляду**".
- Гравці, запасні гравці та офіційні представники команд не повинні намагатись впливати або втручатись у процес перегляду, у т.ч. під час або після повідомлення остаточного рішення.
- Під час процесу перегляду, гравці повинні залишатись на полі для гри; запасні гравці та офіційні представники команд повинні залишатись за межами поля для гри.

- Гравець/запасний/замінений гравець, офіційний представник команди, який наполегливо демонструє жест "ТВ" або входить до ППА попереджається
- Гравець/ запасний/ замінений гравець/офіційний представник команди, який увійде до ПВО, вилучається;

Чинність результатів матчу

В принципі, результати матчу не можуть бути визнаними як недійсні через наступне:

- несправність (-ості) технології ВАА (так само, які у випадку із технологією зарахування взяття воріт)
- неправильне (-ні) рішення, що було (-и) прийняте (-і) із застосуванням ВАА (тому, що ВАА є одним із офіційних осіб матчу)
- рішення не переглядати епізод
- перегляд (-и) ситуацій/рішень, що не можуть бути переглянуті

